

תרשים דין אמירת "ותן טל ומטר"

בארץ ישראל מתחילים לומר "ותן טל ומטר לברכה" בתפילת ערבית של ליל ז' מרחשוון. בחו"ל מתחילים לומר "ותן טל ומטר" בתפילת ערבית בליל ששים מיום תקופת תשרי

המסופק

עד שלושים יום בחזקת
שלא אמר וצריך לחזור,
לאחר שלושים יום
אינו צריך לחזור (אף
אם טעה כמה פעמים
בימים אלו), שכן חזקתו
שכבר הורגל לאומר
כהלכה

טעה ולא אמר "ותן טל ומטר לברכה"

שכה ונזכר בזמן התפילה שלאחריה

מתפלל פעמיים
שמונה עשרה,
ראשונה לחובה
ושנייה לתשלומין

ביום חול

אינו מתפלל ערבית
של תפילת ליל
שבת פעמיים

שכה במנחת ערב שבת ונזכר בליל שבת

שכה ונזכר

יאמר "ותן טל
ומטר לברכה"
מיד כשנזכר,
וימשיך בברכה

נזכר לפני שאמר
ה"בסיום ברכת
ברך עלינו"

יאמר "ותן טל
ומטר לברכה"
לפני שמתחיל
תקע בשופר"

נזכר אחרי שאמר
ברוך אתה ה"
בסיום ברכת
ברך עלינו"

כשמגיע ל"שומע
תפילה", לפני כי
אתה שומע" אומר
"ותן טל ומטר
לברכה" וממשיך
כי אתה שומע"

נזכר לאחר
שהתחיל
תקע בשופר"

יאמר "ותן טל
ומטר לברכה" לפני
שמתחיל "רצה"

נזכר אחרי שאמר
ברוך אתה ה"
בסיום ברכת
שומע תפלה"

יחזור לברכת "ברך
עלינו" וימשיך משם
עד סיום התפילה

נזכר לאחר
שהתחיל "רצה"

חוזר לראש תפילת
שמונה עשרה

נזכר לאחר שאמר
יהיו לרצון השני

בן ארץ ישראל השווה בחו"ל

בן ארץ ישראל השווה בחו"ל בז' חשוון עדיין אומר "ותן ברכה".
כבני חו"ל, אולם מיד כששב לארץ מתחיל לומר "ותן טל ומטר".

אם היה בארץ ישראל בז' חשוון ונסע לחו"ל בזמן שעדיין
אומרים "ותן ברכה", אומר "ותן טל ומטר" בתפילת הלחש, וראוי
שלא יהיה ש"ץ בחו"ל. ואם נגש כש"ץ אומר בתפילת לחש "ותן
טל ומטר", ובחזרת הש"ץ "ותן ברכה".

מקורות: טוש"ע ונ"כ ושו"ע אדה"ז או"ח סק"ז. שו"ע אדה"ז סי' ק"ה ס"ז בסופו. ברכ"י ק"ז ס"ק ו-ז.
קצות השולחן סכ"א ס"י. לקו"ש ח"ט ע' 464. התועדויות תשנ"ב ח"א ע' 242. אשי ישראל פכ"ג סל"ז
אודות מי שדעתו לחזור לא"י. ליתר הרחבה ראה ספר הלכה למעשה מועדים - תשרי, בהוצאת מכון
הלכה חב"ד - פרק לט, וראה בשאלות ותשובות שם סימן יא.

עריכה: הרב שמואל מקמל

הגהה: הרב משה קורנוויץ, רב קהילת חב"ד בית שמש רמה ד'
תרשים זה אינו מהווה תחליף ללימוד בספרי ההלכה.

י"ל ע"י
מכון הלכה
חב"ד (ע"ר)

למאגר השו"ת של סמס לרב SMSLARAV.CO.IL

ללשכת ההלכה - 'סמס לרב' ו'קו לרב' - 055-7081737

להצטרפות לאגודת
התומכים ולקבלת הסמ
חייגו: 02-3011770
או באתר smslarav.co.il

"הלכה למעשה"
ללמוד, להבין, להתחבר, לחיות.